

РЪКОВОДСТВО ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

ПО

МЯРКА 1.3

„ИНВЕСТИЦИИ НА БОРДА НА РИБОЛОВНИТЕ КОРАБИ И СЕЛЕКТИВНОСТ“

ОТ ПРИОРИТЕТНА ОС 1

„МЕРКИ ЗА ПРИСПОСОБЯВАНЕ НА БЪЛГАРСКИЯ РИБОЛОВЕН ФЛОТ“

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕКТОР „РИБАРСТВО“ 2007 – 2013 г.

ДИРЕКЦИЯ „ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РИБАРСТВО“

ДЕКЕМВРИ, 2008

Ръководство за кандидатстване по мярка 1.3 „Инвестиции на борда на риболовните кораби и селективност“

МЯРКА 1.3 „ИНВЕСТИЦИИ НА БОРДА НА РИБОЛОВНИТЕ КОРАБИ И СЕЛЕКТИВНОСТ“ по Приоритетна ос 1 „Мерки за приспособяване на българския риболовен флот“ е една от основните мерки, разработени и залегнали в одобрената от службите на ЕК “Оперативна програма за развитие на сектор “Рибарство” 2007-2013. Мярката е разписана в съответствие с изискванията на Регламент на Съвета на Европейския съюз № 1198/2006 за създаването на Европейския фонд по рибарство (основен регламент), както и Регламент на Европейската комисия № 498/2007 разписващ подробните правила за прилагане на основния регламент.

Като една от основните мерки по приоритетна ос 1, за Мярка 1.3 са предвидени и най-много финансови средства по тази Приоритетна ос. Мярката обхваща едновременно и риболовния флот за стопански цели и дребномащабния крайбрежен риболовен флот.

За последните 17 години не е отпускана финансова помощ в тази насока, поради което модернизацията на българския риболовния флот е неотложна мярка, представляваща интерес за собствениците на риболовни кораби.

Мерките за приспособяване капацитета на българския риболовен флот ще бъдат прилагани в рамките на план (планове) за приспособяване на риболовното усилие.

Дребномащабният крайбрежен риболов е необходимо също да бъде модернизиран, за да се подобрят работните условия и безопасността, които ще увеличат мотивацията за работа на рибарите. Модернизацията също ще обхване подобряване на хигиената и качеството на продукта, смяна на двигателите и инвестиции в селективността.

Подпомагането по тази мярка има за **цел основно модернизация на риболовния флот за стопански цели на риболовни кораби с дължина над 12 метра**, като се акцентира върху подобрена безопасност и работни условия. Мярката също така предвижда смяна на двигатели с цел намаляване разхода на гориво и влиянието върху екосистемата. Мярка 1.3. ще се прилага и за модернизация на корабите за дребномащабен крайбрежен риболов с дължина под 12 метра, регистрирани и използвани от рибари, практикуващи риболов на малки дистанции в крайбрежните зони.

С прилагане на мярката се цели постигане на една от основните цели на Оперативната програма - да се осигури конкурентоспособност и устойчивост на сектор “Рибарство” чрез приспособяване на размера и модернизиране на Черноморския риболовен флот.

ДЕТАЙЛИ НА СХЕМАТА НА ПОДПОМАГАНЕ

Получаването на безвъзмездна финансова помощ от Европейския фонд по рибарство преминава през няколко етапа. Условно тези етапи могат да бъдат формулирани по следния начин: запознаване с условията и изискванията на мярката, подготовка на проект, кандидатстване, изпълнение на проекта, подаване на заявка за изплащане на финансовата помощ и мониторингов период.

Настоящото Ръководство за кандидатстване допълва и уточнява изискванията и информацията, определени в Наредба № 34 от 08.10.2008 г. за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по мярка 1.3 „Инвестиции на борда на риболовните кораби и селективност“ по приоритетна ос №1 „Мерки за приспособяване на българския риболовен флот“ от Оперативната програма за развитие на сектор „Рибарство на Република България, финансирана от Европейския фонд по рибарство за Програмен период 2007 – 2013 г., ДВ бр. 91.

ПЪРВИ ЕТАП: „Запознаване с условията и изискванията на мярката“

Основните въпроси, на които всеки кандидат следва да си отговори, преди да пристъпи към подготовка на необходимите документи за кандидатстване са обособени в няколко основни групи, посочени по-долу:

ВЪПРОС 1. Допустим кандидат ли съм?

I. Кандидатите следва да отговарят на следните условия:

Да са собственици на риболовни кораби, регистрирани в Регистъра на риболовните кораби на Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури (ИАРА);

Да са юридически лица или еднолични търговци, регистрирани по Търговския закон или Закона за кооперациите;

Да нямат изискуеми публични задължения към държавата;

Да нямат изискуеми задължения към ИАРА и Държавен фонд „Земеделие“;

Да не са обявени в несъстоятелност или да са в открито производство по несъстоятелност;

Ръководство за кандидатстване по мярка 1.3 „Инвестиции на борда на риболовните кораби и селективност“

Да са заявили вписване в Търговския регистър към Агенцията по вписванията;

Да не са извършвали незаконен, недеklarиран и нерегламентиран риболов за последните 3 години;

Кандидатите трябва да отговарят и на още изисквания, подробно описани в № 34 от 08.10.2008г. за „Инвестиции на борда на риболовните кораби и селективност“.

ВЪПРОС 2. Допустима ли са инвестицията и разходите, за които желая да получа безвъзмездна финансова помощ?

Допустимите групи разходи са посочени в чл. 14 на Наредба № 34 08.10.2008 г., а недопустимите – в чл. 15 на наредбата .

Всеки един разход може да бъде извършен за инвестиции в един или няколко от секторите, посочени в чл. 5 от наредбата.

С изключение на разходите за закупуване на, ноу-хау, патентни права, лицензи и предварителни разходи за подготовка на проекта, всички останали разходи са допустими за подпомагане **САМО** в случай, че са извършени **СЛЕД** подписване на договора за получаване на безвъзмездна финансова помощ с ИАРА.

Инвестиции, реализирани с цел гарантиране на съответствие със стандартите на Общността, касаещи околна среда, човешко здраве и здраве на животните, хигиена и хуманно отношение към животните, безвъзмездната финансова помощ може да се одобрява до датата, на която тези стандарти стават задължителни.

Следователно, финансова помощ от ЕФР може да се предоставя за дейности и инвестиции, обхванати от горните стандарти, произтичащи от правото на Общността, но само за гратисния период, до датата, на която стандартите станат задължителни.

ВЪПРОС 3. Какъв е размерът на безвъзмездната помощ?

Минималният размер на безвъзмездната финансова помощ за един проект не трябва да бъде по-малък от левовата равностойност на 1 000 евро;

Максималният размер на безвъзмездната финансова помощ за един проект или за един риболовен съд е стойността на индивидуалния лимит определен за съда, съгласно формулата за изчисление, дадена в приложение 2 към чл. 7 на наредбата по мярката;

Максималният размер на безвъзмездната финансова помощ за целия програмен период за един риболовен кораб е изчисленият индивидуален лимит за същият този съд;

Намаляване на размера на безвъзмездната финансова помощ се допуска само при процедурата на ограничен бюджет;

Размерът на публичното съфинансиране е между 20 и 60 на сто от размера на одобрените и реално извършени инвестиционни разходи, в зависимост от сектора, по който разходите ще бъдат извършени и вида на съда, за който се кандидатства – дали отговаря на определението за дребномащабен крайбрежен риболов или не;

Допускат се предварителни разходи в размер до 5 на сто от размера на одобрените и реално извършени инвестиционни разходи, но не повече от левовата равностойност на 25 000 евро.

Допустимо е авансово плащане в размер до 20% от стойността на одобрената финансова помощ, при условие, че неговият размер надвишава левовата равностойност на 2 000 евро;

ВЪПРОС 4. Какви са изискванията към проектите?

Инвестициите следва да се реализират на територията на Република България;

За всяка мярка от приоритетна ос № 1 “Мерки за приспособяване на българския риболовен флот” се кандидатства с отделен проект;

С нов **проект за даден риболовен кораб** се кандидатства след извършване на окончателно плащане по предходен проект

Кандидатите за финансово подпомагане могат да кандидатстват едновременно по повече от една мярка от приоритетна ос № 1 с отделни проекти, съгласно условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по съответните наредби за прилагане на оперативната програма (ОПРСР);

Броя допустими кандидатствания зависи от направлението/сектора на кандидатстване и Индивидуалния лимит, определен за риболовния съд;

Проекта не се подпомага в случай, че за същата инвестиция кандидата е **одобрен** за подпомагане **и/или е получил** безвъзмездна финансова помощ от националния бюджет и/или от други програми на Общността;

Риболовния кораб на кандидата, следва да е регистриран в Регистъра на риболовните кораби за стопански риболов;

Риболовният кораб трябва да е произведен 5 или повече години преди датата на кандидатстване;

Риболовният кораб трябва да има регистрация в Регистъра на риболовните кораби като действащ риболовен кораб през последните две календарни години, считано от датата на кандидатстване;

Най-късно до края на изпълнението на проекта, ползвателите на помощта трябва да отговарят на **всички нормативно установени изисквания**, отнасящи се до извършваните от тях дейности;

При инвестиции за смяна на основен двигател, безвъзмездна финансова помощ се предоставя **еднократно** за смяна на основен двигател/и на риболовния кораб за целия програмен период;

Новият двигател трябва да има **същата или по-малка** мощност от експлоатирания преди подмяната двигател за извършващи риболов кораби с габаритна дължина **под 12 метра**, които не са съоръжени с влачещ риболовен уред съгласно Приложение № 5 на Наредба 34/08.10.08;

Новият двигател трябва да има най-малко **20 на сто по-ниска мощност** от експлоатирания преди подмяната двигател, за кораби **до 24 метра** габаритна дължина;

Новият двигател трябва да е **по-икономичен** и трябва да бъде с **най-малко 20 на сто по-ниска мощност** от експлоатирания преди подмяната двигател, за траулери с габаритна дължина **повече от 24 метра**, **при условие че корабът попада в обхвата** на Планове, изготвени в съответствие с насоки на Общността за държавна помощ с цел оздравяване и реструктуриране на фирми, изпаднали в затруднение и одобрени от министъра на земеделието и храните;

Безвъзмездната финансова помощ за защита на уловите и уредите от хищници, включително чрез промяна на материала на частите на риболовния уред, се предоставя, при условие, че не се повишава риболовното усилие на кораба или не се намалява селективността на риболовния уред, както и при условие че са взети всички мерки за избягване на физическото увреждане на хищниците, съгласно разпоредбите на Директиви на Съвета на ЕС 79/409/ЕИО и 92/43/ЕИО и Закона за рибарството и аквакултурите;

Подмяна на риболовен уред с цел постигане на определена селективност, се допуска при условие че:

риболовният кораб е засегнат от план за приспособяване на риболовното усилие, в следствие на което променя риболовния си метод и напуска съответния риболовен район, за да отиде в друг район, където състоянието на ресурсите позволява осъществяването на риболов;

Ръководство за кандидатстване по мярка 1.3 „Инвестиции на борда на риболовните кораби и селективност“

или

новият риболовен уред е по-селективен и отговаря на признатите критерии и практики за опазване на околната среда, които надхвърлят съществуващите, регламентирани в правото на Общността и в Закона за рибарството и аквакултурите задължения;

За първа подмяна на риболовен уред, безвъзмездна финансова помощ се отпуска:

- до датата, в която новите технически изисквания за селективност, съгласно правото на Общността станат задължителни, или по изключение за кратък период след тази дата, който период е регламентиран в правото на Общността;
- при намаляване въздействието на риболова върху видовете, които нямат търговско значение

Проектите трябва да отговарят на общите и специфичните изисквания, подробно описани в № 34 от 08.10.2008г. за „Инвестиции на борда на риболовните кораби и селективност“.

ВТОРИ ЕТАП: „Подготовка на проекта“

След като сте се запознали с основните изисквания и сте определили, че отговаряте на условията е необходимо да се подготвят документите и проекта за кандидатстване.

Основните изисквания към документите са посочени в чл. 17 от Наредба № 34 от 08.10.2008 г.

❖ **При подготовката** на документите е необходимо да се обърне внимание на:

1. кои документи се отнасят до инвестицията, за която кандидатствате и за Вас, като кандидат, следвайки инструкциите на Заявлението за кандидатстване;
2. вида и съдържанието на документите - дали съответните органи, институции и др. са вписали правилно Вашите имена, инвестицията, за която кандидатствате и дали надлежно са подписали и подпечатали съответния документ;
3. давността на документите – някои документи са валидни за определен срок/ период от време (законово определен или изрично посочен в Наредбата);

❖ **Обърнете внимание** при подготовката на офертите:

Ръководство за кандидатстване по мярка 1.3 „Инвестиции на борда на риболовните кораби и селективност“

1. Проверете в страницата на МЗХ и/или ИАРА дали са обявени референтни цени и за кои активи;
  2. В съответствие с Наредбата съберете по две или по една независими оферти за всеки един актив, за който кандидатствате;
  3. Офертите трябва да бъдат съпоставими за всеки отделен актив и допълнително ще бъдат оценявани на база предварително заложен в чл. 15 от Наредбата и Заявлението за кандидатстване, т.15, т.8 критерии.;
  4. При получаването на офертите обърнете внимание дали офертите съдържат следните реквизити – лого на фирмата, срок на валидност на офертата, дата, подпис и печат на оферента.
- ❖ **Обърнете внимание** при подготовката на техническото описание на Вашия риболовен съд:

1. Проверете какви точно са технически параметри на отделните елементи, които предстоят да бъдат описани в Инвестиционни намерение, Част А;
2. За избягване на разминаване на данните на риболовния съд, с тези вписани в регистъра на ИАРА, желателно е преди да подаде своя проект да направите съответна справка в ИАРА и при необходимост да предприеме стъпки по корекция на данните. Това би спестило време при евентуално подаване на проект с некоректни данни, разминаващи се с тези в официалния регистър. В следствие на последващите административни проверки по коректността на подадените данни, при констатирани разминавания или несъответствия, проекта може да бъде отхвърлен;

След като сте подготвили всички изискуеми документи е необходимо да се попълнят заявлението за кандидатстване и инвестиционното намерение част А. При попълването им спазвайте инструкциите.

ТРЕТИ ЕТАП: „Кандидатстване“

Готовият проект се подава в едно от 27-те териториални звена на ИАРА по място на регистрация на риболовния кораб;

Започването и приключването на приема на заявления за кандидатстване се определят със заповеди на изпълнителния директор на ИАРА;

Кандидатите подават документи за кандидатстване по образец. Попълнените заявления за кандидатстване и инвестиционно намерение Част А се подписват и

подпечатват в присъствието на служител на ИАРА при подаване на проекта, като при подписването се поставя и дата;

Служителят попълва Служебен формуляр. Преди да Ви бъде предоставено копие от него, следва да отразите писмено съгласието/несъгласието с резултатите от проверката върху формуляра.

При приемането на заявлението Ви се издава входящ номер и документите Ви се изпращат в Централната Администрация на ИАРА в София, където се извършва проверка и анализ на заявените данни и предоставените документи. Проверките са административни и проверки на място.

❖ **Важно:**

1. На всеки един етап може да получите писмо за изискване на допълнителна информация и документи – обърнете внимание на посочените срокове за отговор;
2. Необходимо е да се прави разлика между критериите за допустимост и критериите за избор (приоритизация и оценка) на проектите в Наредбата:
  - ◇ Критериите за допустимост отразяват изискванията към проектите, кандидатите и инвестициите и са **задължителни за всички кандидати**. Всеки един проект трябва да отговаря на тези критерии, които отразяват изискванията на европейските регламенти и националното законодателство;

В срок до три месеца от подаването на заявлението за кандидатстване ще получите уведомително писмо за одобрение/отхвърляне на проекта.

В случай, че по даден проект е необходимо експертно становище на друг орган или институция, или е изпратено писмо за отстраняване на нередовност, три месечният срок спира да тече до получаването на отговор;

Изпълнителният директор на ИАРА писмено уведомява кандидата с мотивирано уведомително писмо, че одобрява/отхвърля проекта

ЧЕТВЪРТИ ЕТАП: „Изпълнение на проекта“

След подписване на договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, инвестицията следва да се извърши в съответствие с договора, предоставените документи и заявените данни в срок до 12 месеца.

❖ Важно:

1. При необходимост от промяна на предварително заявените данни и параметри е необходимо да представи ИАРА искане за изменение и допълнение на договора с приложени документи, обосноваващи искането. В срок **до един месец** ИАРА одобрява или мотивирано отказва одобрение на заявлението за изменение и допълнение на договора за подпомагане, за което ползвателя получава писмено уведомление;
2. По време на изпълнението е необходимо да се спазват всички заложиени срокове и етапи на изпълнение;
3. В края на изпълнението на проекта трябва да отговаряте на всички законови изисквания към дейността, която изпълнявате и да притежавате всички необходими регистрации и разрешения.

ПЕТИ ЕТАП: „Изплащане на безвъзмездната финансова помощ“

Безвъзмездната финансова помощ се изплаща след извършване на цялата инвестиция при условията предварително заложиено в договора за подпомагане;

Авансово плащане се извършва при условие, че е предварително заложиено в договора за подпомагане;

При кандидатстване за плащане, кандидата подава заявка за плащане по образец в Регионалните разплащателни агенции на ДФ «Земеделие» (РРА-РА) по място на извършване на инвестицията;

В срок **до три месеца** от регистриране на заявката за плащане, заедно с всички необходими документи, доказващи извършената инвестиция, ДФ «Земеделие» одобрява или мотивирано отказва изплащането на безвъзмездната финансова помощ;

Три месечният срок за извършване на плащането може да бъде удължен когато има изпратено писмо за отстраняване на нередовности, като срокът се удължава със срока за получаване на отговор или със заповед на изпълнителния директор на ДФ «Земеделие», в случай че по даден проект е необходимо становище на други органи или институции, както и в случаите, когато в резултат от административните проверки са събрани документи и/или информация, които създават съмнение за нередност;

ИАРА осъществява последващ контрол върху целевото използване на инвестициите;

В рамките на пет години от датата на решението за финансиране – подписване на договора за подпомагане, инвестицията не следва **да претърпи значителна промяна**, която произтича или от **промяна на собствеността** върху дадена позиция от **проекта**, или от **прекрътяване или преместване** на дейността;

За период от 5 години от датата на подписване на договора, ползвателят на безвъзмездната финансова помощ е длъжен:

- да използва **по предназначение** придобитите въз основа на одобрения проект активи
- **да не продава, дарява, преотстъпва** под каквато и да е форма ползването на **активите**, предмет на подпомагане, с изключение на случаите, когато това се изисква по закон
- **да не заличава** риболовния кораб от Регистъра на риболовните кораби;
- **да извършва стопански риболов**, удостоверено чрез попълването на **риболовен дневник** и декларация за произход, не по-малко от 50 дни годишно;
- съхранява всички оригинални документи, свързани с инвестицията, които не се изискват в оригинал при подаване на заявлението за кандидатстване или на заявката за плащане;
- за проекти надвишаващи левовата равностойност на **50 000 евро, в шестмесечен срок** след извършване на окончателното изплащане на безвъзмездната финансова помощ, да постави на видно място на риболовния кораб **табела**, указваща, че инвестициите на борда на риболовния кораб са реализирани с финансовата помощ по ОПРСР и ЕФР;
- Ползвателят на безвъзмездната финансова помощ е длъжен да сключи и поддържа валидна **застраховка на имуществото** предмет на подпомагане в полза на ДФЗ РА, срещу рисковете, съгласно наредбата по мярката за срока от подаване на заявка за плащане до изтичане на пет години от датата на подписване на договора за подпомагане като е длъжен всяка година да подновява застрахователните полици;

При частично погиване на застрахованото имущество, обезщетението се изплаща на ползвателя на помощта, който е длъжен да възстанови подпомогнатия актив;

При неспазване на условията по чл. 31 - 35 включително от Наредба 34/08.10.08, се взема решение относно обявяването на получената по реда на тази наредба

безвъзмездна финансова помощ за изискуема и се открива процедура по възстановяване на отпуснатата безвъзмездна финансова помощ;

Кандидата е длъжен да предоставя всяка поискана информация, свързана с предмета на инвестицията по тази мярка, на упълномощени представители на ИАРА, министерство на земеделието и храните, ДФ «Земеделие», министерство на финансите, Сметната палата на Република България, Европейската комисия, Европейската сметна палата, Европейската служба за борба с измамите, както и на всеки упълномощен външен одитор, на когото е разрешено да упражнява своето право на контрол върху документите и договорните условия на всички ползватели и техните подизпълнители и доставчици, свързани с инвестицията;

Кандидатът е длъжен да води счетоводство по реда на Закона за счетоводството с отделна аналитична счетоводна сметка за инвестициите, за които е получил безвъзмездна финансова помощ от ЕФР за период от 5 години, считано от датата на подписване на договора за подпомагане;

При възникване на въпроси по отношение на документите и попълването на образците на заявлението за кандидатстване и инвестиционните намерения част А и част Б, изпълнение на проектите и други, се обръщайте към нашите служители на тел. [02/80 51 663](tel:028051663); [80 51 666](tel:8051666) или на интернет адрес:

www.oprsr.government.bg

[e-mail: oprsr@iara.government.bg](mailto:oprsr@iara.government.bg)